

Kirkeblad for Havnbjerg Sogn

Juni – August 2023 • 63. årgang

Kære Havnbjerg!

Min familie og jeg er enormt spændte på at møde jer alle og lære jer at kende. Vi er alle fem nye på Nordals, men har altid nydt at komme på ferie til Sønderjylland, med dets levende historie, storslåede natur, og lune og ærlige mennesker. Derfor er det med glædesfyldt forventning vi går et liv i Havnbjerg i møde. Det er også med stor taknemmelighed for det mod Havnbjerg menighedsråd har udvist, ved at ansætte en nyuddannet præst. Netop kombinationen af ærlighed og mod hos de mennesker man skal omgås, er det bedste udgangspunkt for et nyt og ukendt kapitel.

Både min hustru, Nanna, og jeg har vores rod i Nordjylland. Hun er fra Øster Hurup og jeg er fra Hirtshals, og i Nordjylland har vi også boet det meste af vores hidtidige liv. Vi er gamle efterskolevenner, og vores forhold har således været en bærende sølje i vores liv fra vi var femten. Som nittenårig meldte jeg mig som frivillig soldat og gennemgik en etårig uddannelse til konstabel ved Antvorskov kaserne, hvor jeg efterfølgende arbejdede i henved fire år. Senere flyttede jeg til Aalborg for at arbejde

som sanitetssoldat. Det blev til ca. seks år som soldat, og to udsendelser til Afghanistan, før jeg tog beslutningen om at påbegynde den lange uddannelse til præst. Umiddelbart kan det godt lyde som et underligt skifte, og jeg ville da også blive noget overrasket, hvis menighedsrådet begyndte at kaste håndgranater efter mig, men for mig var springet ikke så stort. I min soldatertid brugte jeg det meste af min fritid på at læse teologi, og derfor gjorde jeg egentlig blot min personlige interesse til en levevej. Jeg læste teologi ved Aarhus Universitet, og blev under mit studium velsignet med tre friske og raske børn: Sigrid på to, Wilhelm på fire og Valdemar på fem. Nanna er uddannet socialpædagog og interesserer sig for indretning og friluftsliv.

Jeg glæder mig meget til at blive jeres præst, med alt hvad det indebærer: deltage i gudstjeneste, døbe, vie, konfirmere, besøge jer, tale med jer og i det hele taget følge jer som Havnbjergs præst. Jeg har også en forestilling om at gøre bl.a. børnegudstjenester, friluftsgudstjenester og foredrag til en større - og mere fast del af

Havnbjerg kirke. Jeg har mange idéer, som jeg ser frem til at drøfte i fællesskab.

Mine interesser går mest på det sportslige. Jeg springer nødigt over et dagligt CrossFit-pas, og brasiliansk jiu-jitsu er ligeledes en sportsgren jeg nødigt vil undvære, - hvorfor en af mine planer også er at starte en klub hos os. Måske i partnerskab med Nordborg Taekwondo, der jo holder til i den gamle Havnbjerg skole. Vi er også alle friluftsmennesker, og ser frem til at prøve kræfter med roning, paddleboard og alt hvad vandet omkring os ellers indbyder til.

For nu er der derfor blot at sige, på gensyn og alt godt!

Sognepræst Andreas Skovbo Meng

**Søndag den 4. juni 2023 kl. 14.00
indsættes Andreas Skovbo Meng
som præst ved en højtidelighed i
Havnbjerg Kirke.**

**Efter gudstjenesten mødes vi i
Sognehuset, hvortil alle er velkomne.**

Indbydelse til stiftende Generalforsamling

Tirsdag den 20.06.2023 kl 19.00

på Havnbjerg Skole, Studievej 6 (Musikkens Hus)

Dagsorden:

- 1. Valg af dirigent**
- 2. Valg af referent**
- 3. Forslag fra gruppen Aktivt Havnbjerg Sogn om at etablering af en forening**
- 4. Valg til bestyrelse**
- 5. Eventuelt**

SÅ er vi klar til at bygge videre på den beslutning, der for ca. 4 år siden blev taget af klubber, foreninger m.m. omkring Havnbjerg sogn og vores identitet. Beslutningen var da at lave en fælles F.B. side som anvendes til annoncering af aktiviteter i foreningerne samt at den skulle fungere som en digital opslagstavle for området - dog ikke køb og salg. Siden har i dag +1000 følgere.

I den mellemliggende periode har gruppen arbejdet sammen med kommunen/ Udviklingsforum Nord-Als og sognets beboere om at få defineret, hvad sognets identitet "aktivt sogn" egentlig indeholder.

Vi vil derfor gerne se dig til stiftende generalforsamling. Af hensyn til forplejning vil vi bede om tilmelding til mødet.

**Tilmelding senest den 11.06.2023
send mail til: welm@bbsyd.dk eller
ring på 2169 5339**

*Rie, Maren, Charlotte, Bjarne,
Claus, Hans Erik og Welm
glæder sig til at se jer!!*

Sønderborg

1. Det dufter lysegrønt af græs
i grøft og mark og enge.
Og vinden kysser klit og næs
og reder urtesenge.
Guds sol går ind
i krop og sind,
forkynder, at nu kommer
en varm og lys skærsommer.
2. Hør fugletungers tusindfryd
fra morgen og til aften!
De kappes om at give lyd,
der priser skaberkraften.
Hvert kim og kryb
i jordens dyb
en livsfryd i sig mærker
så høj som himlens lærker.
3. Se, blomsterflorets farvepragt
gør alle ord forlegne.
Kong Salomon i kroningsdragt
misundeligt må blegne!
Alt smukt, vi ved,
al kærlighed,
den mindste fugl og lilje
er, Gud, din skabervilje.
4. Ja, du gør alting nyt på jord,
en sommer rig på nåde.
Men klarest lyser dog dit Ord
af kærlighedens gåde.
Alt kød må dø,
hver blomst blir hø.
Når vissentørt står floret,
da blomstrer evigt Ordet.
5. Ja, Jesus Kristus er det Ord,
der skaber liv af døde,
så ny blir himmel, ny blir jord,
en verden grøn af grøde.
Kom, Jesus, snart,
og gør det klart:
den morgenstund, du kommer,
da gryr en evig sommer.

Det dufter lysegrønt af græs

Naturen folder sig ud i denne tid. Alle vores sanser overvældes af lys og farver og dufte. Det dufter ligefrem 'lysegrønt af græs', som vi synger i salmen. Det er som om det store brus af liv i naturen også kan mærkes i sind og krop. Man bliver glad af det, ja, man bliver helt høj af det. Der pibler mod og håb frem i maven, i blodet, i tankerne, i hjertet, i fødderne, i smilemusklerne. Alting synes forfriskende nyt, når man står og kigger på de lysegrønne bøgeblade op imod en blå himmel. Man overvældes og tænker frem mod en dejlig sommer. Det er så skøn en tid for os, fordi vi oplever, at alt det livgivende er noget, vi må tage imod. Det overvælder os.

"Det dufter lysegrønt af græs" er en salme om – og en hyldest til – sommeren. Det får udtryk hele salmen igennem, hvad enten det er duften af græs og den varme, den lyse årstid, fuglenes kvidren eller blomsternes farvepragt, der bliver skrevet og sunget om. Salmen har et sanseligt sprog, der gør, at man mærker sommeren med hele kroppen. Igennem ordene dufter, føler, lytter og ser vi sommerens liv for os. Sangen er en populær svensk sommersalme, der i Johannes Johansens oversættelse er blevet overført til dansk sprog og natur. Vi er i den danske forsommer på landet, hvor vi får duften af juniengen i næsen.

I første vers står der: "Guds sol går ind i krop og sind, forkynder, at nu kommer en varm og lys skærsommer". Solen på sommerhimlen varmer kroppen og vidner om en lysere tids komme. Men Guds sol kan

også ses som Jesus, og den varme og det lys han giver. Sommeren og livet i Guds kærlighed forbindes i salmens tekst i ét og samme billede. Budskabet om Guds kærlighed dufter, føles, høres og ser ud som en sommer. Der er varme, liv og lys. Det lykkes for digteren at omfatte al landets natur i et par linjer. Vi mangler kun skoven, men til gengæld får vi i v. 2 "en livsfryd ... så høj som himlens lærker". I v. 3 er det fuglene og liljerne (Matthæus kapitel 6, vers 26-30), men også kong Salomon (Lukas kapitel 12, vers 27). Og hvor Brorson gentager sit "Hvad skal jeg sige ... " (Op, al den ting, som Gud har gjort), underspiller Johansen nutidigt ved at gøre "alle ord forlegne". I v. 4 ser man naturen i al sin bedårende skønhed, der samtidig vidner om skaberens kærlighed til sin skabning. Men sommerens lysende skønhed er forgængelig. Igen øses der af traditionen, her fra Salme 103: "Alt kød må dø, hver blomst blir hø" – over dette forgængelige lyser Guds Ord som det, der blomstrer evigt. Sommersangen slutter med forkyndelsen af Jesus Kristus som det Guds Ord, der alene er evigt. Han gør vort jordiske liv nyt. Men med Jesus Kristus, Guds evige ord, er der peget ud over vores forgængelige liv og frem mod en ny skabelse, hvor der "gryr en evig sommer."

*Sognepræst
Henrik Bo Jacobsen*

Vi holder sommerferie

Lions Strik

Vi mødes igen den 4. september
God sommer.

Litteraturkredsen

Ses igen i september.
Dato vil fremgå af næste kirkeblad.

Sangcaféen

Mødes igen 6. september kl. 10.30 i Sog-
nehuset hvor efterårets sange vil lyde!

Hjem & Kultur Nordals

Onsdag den 14. juni kl. 17.00 på
Fjordvang, Fjordvej 12, Broballe Mark

holder vi sommerafslutning hos Karin og Egon Eriksen

Der tilbydes en varm ret, hvortil der kan købes vin, øl og vand. Bagefter serveres der kaffe, te og hjemmebagte småkager. Senere underholder Vagn Porsmose med musik og sang og der vil være rig lejlighed til at synge med fra hans til lejligheden fremstillede sanghæfte.

Pris 250.00 kr./person.

Tilmelding til Marie Foder tlf. 24625025 senest den 05. juni. Ved evt. afbud efter den 11. juni skal der alligevel betales.

”Havnbjerg mejeri” i 1927

Synes du også at gamle billeder er interessante ☺

Du kan hjælpe os med at gemme
nutiden til fremtiden!

Kom forbi onsdage eller fredage
ml. 13:00-14:00
med dine gamle billeder.

Nordborg Lokalhistoriske Arkiv,
Løjtertoft 32.

Find os på facebook: søg på ”Lokalhistorisk Arkiv Nordborg”
Vores hjemmeside: ”norlak.dk” bringer ugentligt et nyt
opslag af historisk interesse!

Magnus Kjær Bech-Petersen blev konfirmeret
Palmesøndag af sognepræst Heidi Freund

Guldconfirmation af 7.A
i Havnbjerg Kirke 15. april 2023

Guldconfirmation af 7.B
i Havnbjerg Kirke 15. april 2023

Diamantconfirmation
den 30. marts 2023 i Havnbjerg Kirke

Alt, hvad som fuglevinger fik

1.

Alt, hvad som fuglevinger fik,
alt, hvad som efter fugleskik
med sanglyd drager ånde,
lovsyng Gud, for han er god,
han i sin nåde råder bod
på støvets ve og våde.

2.

Min sjæl, du har af alt på jord
i tanken og din tunges ord
de allerbedste vinger,
og friest er dit åndefang,
når dybt du drager det i sang,
så højt i sky det klinger.

3.

Hvad er vel og på jorderig,
der sammenlignes kan med dig
i trangen til Guds nåde?
Og det var dig, den ledte om,
da med vor Herre hid den kom
på underligste måde.

4.

Så vågn da op, min sjæl, bryd ud
med lovsangs røst, og pris din Gud,
din skaber og genløser,
som så til dig i nåde ned
og over os sin kærlighed
med Trøsteren udøser!

5.

Og sig det til hver fugl på jord,
og sig til alle englekor,
hvis sang livsaligst klinger,
at du med dem i væddestrid
vil prise Gud til evig tid
for ånde, røst og vinger!

En salme jeg holder af

Grundtvig skrev salmen, mens han var præst i Vartov. Salmen handler om fuglene og sangen, der forbinder os med Gud. Den opfordrer alt levende til at lovsyng Gud for hans godhed, for Gud er både vores skaber og genløser. Salmesangen er udtryk for fællesskab med Gud. Først beskriver Grundtvig i v. 2 hvordan sangen og salmen bedre end alt andet formår at forløse det dybeste i menneskets natur. Derefter skildrer Grundtvig i v. 3, hvordan menneskets trang til at finde meningen med tilværelsen stilles i mødet med Gud. I forlængelse heraf gør Grundtvig opmærksom i v. 4 på, at lovsangen er menneskets måde at møde Gud på og gengælde ham hans kærlighed. Grundtvig skrev ofte om sangfuglene, fordi de hæver sig over livet på jorden og synger af fuld hals. Der er en parallel mellem åndedrættet og sangen. Vi mennesker har i kraft af vores tanker og ord lige som fuglene vinger, så vi kan svinge os op til at prise Gud. Fuglene lovsynger spontant Guds godhed. Med sin tanke og taleevne

har mennesket endnu mere at takke for og opfordres derfor til at synge kraftigere end dem. Sangen er vores mulighed for at flyve. Derfor er fuglene et centralt motiv i Grundtvigs salmer. Hos ham er fugle og engle i familie ikke kun fordi de har vingerne til fælles, men de har også sangen til fælles. De udtrykker sig med sang. Og det er lige her mennesket, menneskesjælen, kommer ind. For vi kan ”som fugle og engle” svinge os fri af det, der tynger os og binder os til jorden og vende os mod himlen og lyset, når vi synger. Salmen slutter i v. 5 med en opfordring til at fortælle alle fugle og engle, at du i taknemmelighed for ånde, røst og vinger vil kappes med dem om til evig tid at prise Gud.

Sognepræst
Henrik Bo Jacobsen

Begravelser i gamle dage

Ingen af vore læsere er nok i tvivl om, hvorledes en bisættelse eller begravelse foregår i vore dage, men hvordan foregik det nu tidligere? Det har oprydningen i vor præstegård imidlertid bragt klarhed over, da et par skrifter forfattet af Jakob Jørgensen og Nikolai Frederiksen dukkede op.

Jakob Jørgensen skriver om begravelser omkring år 1900: ”Ved dødsfald blev der sendt bud efter ligkonen, der skulde komme for at vaske og klæde den døde. Derefter kom snedkeren for at tage mål af den døde, inden han lavede kisten. Når kisten var forarbejdet blev den overpenslet med varm lim med sværte i, og så

blev der fyldt kulstøv i en sigte, som blev drysset ned i den varme lim. Kistelåget blev derefter pyntet med ligkistegarniture, dvs. udpresset pap, der var forsvøvet og forsynet med palmemønster på hvert hjørne, der igen var forbundet med en ranke hen ad kistens sider. Kistens og lågets øverste kant var sortlakeret. På hvert hjørne af kistens bund var der et ben, der var formet som en løvefod, enten lavet af træ eller støbt af jern. Sortlakerede kors, ca. 1,5 meter i højden, blev sat på hver ende af graven til at hænge kransene på.

Der var to ligsynsmænd som skulle syne den afdøde 3 dage efter dødsfaldet og udskrive en dødsattest; den ene var som regel snedkeren. Et par dage før begravelsen blev der sendt ligbud til naboerne, der så lod det gå videre fra mund til mund om at begravelsen var den dag og det klokkeslæt.

Der blev drukket kaffe i hjemmet før begravelsen. Når det ene hold havde fået kaffe gik de ud, så de næste kunne komme til.

Lige efter ligvognen gik de nærmeste af familien, de ældste familiemedlemmer blev kørt, derefter kom hele følget. Kransene hovedsagelig perlekranse, der i midten enten havde et lille krucifiks af Jesus på korset eller andre motiver under glas. Perlekransene blev taget hjem om vinteren og vasket og lagt op på graven igen til pinse. Der var også enkelte grønne kransene. Familien og de nærmeste naboer blev budt til spisning efter begravelsen”.

Nikolai Frederiksen skriver om begravelser i 1800-tallet: ”Ved begravelser af

gårdmænd eller pårørende var der flere dages gilder. Dagen før begravelsen blev kaldt ”e Kistlæg”, og da var familien, slægtninge og konerne i byen samlede til gilde med kaffe og mellemmad. På selve begravelsesdagen var hele byen samt slægt og venner samlet. Der var undertiden mange mennesker, så hele huset blev fuldt til disse gilder. Enhver deltager medbragte gaver, som bragtes dagen før ”e Kistlæg”, og som bestod af fødevarer, mælk, smør, skinke og høns. Til begravelsen var traktementet omtrent det samme som til et bryllup, dog ingen vin, men øl og snaps, så det skete ikke så sjældent, at een eller anden havde en lille fjer på.

Hønsene bragtes levende, og det var skafferens bestilling at hugge hovedet af dem. Konerne samledes så for at gøre dem i stand. Ved min bedstemoders begravelse i 1877 blev der således leveret over 50 høns, så da skafferen skulde til at hugge

hovedet af dem, sagde han til os drenge: ”Kom nu, drenge”, og vi fangede dem til ham. Det var lige noget for os. Jeg ved ikke, om de blev slagtet allesammen, men en 50 stykker var der dog. Skafferen huggede hovedet af dem og smed dem så de kunde ligge og bløde af. De flagrede alle steder hen, så vi drenge måtte samle dem op og bringe dem ind til kogekonerne i bryggeret, som stod for det hele. Dagen efter begravelsen var hele familien igen samlet til gilde.

Hvis det var et sørgeligt dødsfald, blev der dog kun budt kaffe, ligesom det bliver nu. Liget blev dengang ført direkte fra ligvognen og hen til graven og sænket ned. Præsten læste efter jordpåkastelsen velsignelsen over liget og bad en bøn, og så var der andagt i kirken.

Ligbærerne var ved gifte folk gifte mænd, og ved ugifte var det ugifte mænd”.

AHB

Havnbjerg kirkes ligvogn

Gudstjenester

4. juni kl. 14.00

Trinitatis søndag

Andreas Meng

Efter gudstjenesten er der velkomst i Sognehuset.

11. juni kl. 10.30

1. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

18. juni kl. 10.30

2. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

25. juni kl. 10.30

3. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

2. juli kl. 10.30

4. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

9. juli kl. 10.30

5. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

16. juli kl. 10.30

6. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

23. juli kl. 10.30

7. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

30. juli kl. 10.30

8. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

6. august kl. 10.30

9. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

13. august kl. 10.30

10. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

20. august kl. 10.30

11. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

27. august kl. 10.30

12. søndag efter trinitatis

Andreas Meng

**Søndag den 4. juni 2023 kl. 14.00
indsættes Andreas Skovbo Meng
som præst ved en højtidelighed i
Havnbjerg Kirke.**

**Efter gudstjenesten mødes vi i
Sognehuset, hvortil alle er velkomne.**

Adresser

Sognepræst: Andreas Skovbo Meng, Nordborgvej 12, Havnbjerg, 6430 Nordborg

Træffes alle dage på nær mandag, hvor jeg har fri.

Tlf. 5114 5257

E-mail: I første omgang henvises til kirkens hjemmeside, hvor oplysningen kan findes.

Organist: Christiane Wattenberg, Kirke Allé 5A, 6400 Sønderborg.

Tlf. 5082 8176, E-mail: christiane.wattenberg@gmail.com

Kirkesanger: Bodil Petersen

tlf. 7445 0400 2012 7984

E-mail: bodilp-dk@hotmail.com

Graver: Kim Rasmussen. Fredag fri.

Kan mandag-torsdag kontaktes på tlf. 5141 8875 fra 8-17 eller på

E-mail: kt.havnbjerg@mail.dk

Gravermedhjælper: Sofus Petersen

Menighedsrådets formand: Preben V. Jensen, Arnbjergvej 11, Lavensby,

6430 Nordborg

Tlf. 7445 4549, E-mail: pvjam@live.dk

Kirkeværg: Arne H. Blom, Lyngmosevej 4, Lunden, 6430 Nordborg.

Tlf. 4036 0307, E-mail: arne.h.blom@gmail.com

Regnskabsfører: Det fælles regnskabskontor (DFR): Ringgade 98A, 6400 Sønderborg.

Kasserer: Hans Jørgen Jacobsen, Bellisvej 7, Havnbjerg, 6430 Nordborg.

Tlf. 7445 1514, E-mail: airjac@youmail.dk

Øvrige medlemmer i menighedsrådet:

Helge Frederiksen, Margot Munk Jacobsen,

Hans Jørgensen, Andreas Schmidt

Kirkebladsredaktion: Margot Munk Jacobsen, Bellisvej 7, Havnbjerg, 6430 Nordborg.

Tlf. 7445 1514, E-mail: margotmunk@youmail.dk

Leje/lån af Sognehuset: Ruth Mikkelsen, Tlf. 4030 5207,

E-mail: ruth.mikkelsen9@gmail.com

Deadline for næste kirkeblad er 20. juli 2023.

Havnbjerg Kirkes hjemmeside

www.havnbjergkirke.dk

Kirkebladet kan ses på hjemmesiden 1-2 uger før udbringningen

